

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 9 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tiknūtės, susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 24 d. paduotu atsakovės **ERGO Insurance SE**, veikiančios per **ERGO Insurance SE Lietuvos filialą, kasacinių skundu** dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 29 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Atsakovė padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 29 d. nutarties, priimtos civilinėje byloje pagal ieškovės AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios per AAS „BTA Baltic Insurance Company“ filialą Lietuvoje, ieškinį atsakovei ERGO Insurance SE, veikiančiai per ERGO Insurance SE Lietuvos filialą, dėl žalos atlyginimo priteisimo, tretieji asmenys uždaroji akcinė bendrovė „Lelija“ ir uždaroji akcinė bendrovė „Bevelis“. Skundžiamame nutartini teisme pakeitė Vilniaus apygardos teismo 2023 m. vasario 14 d. sprendimo dalį, kuria ieškovei iš atsakovės priteista 58 886,59 Eur draudimo išmoka, 6 proc. dydžio metinės palūkanos už priteistą sumą (58 886,59 Eur) nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2022 m. sausio 5 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo ir ieškovei iš atsakovės priteisė 58 448,22 Eur draudimo išmoką, 6 proc. dydžio metines palūkanas už priteistą sumą (58 448,22 Eur) nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2022 m. sausio 5 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo; kitą sprendimo dalį paliko nepakeistą. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtintu kasacijos pagrindu.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktą). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose kelių teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde argumentuojama, kad apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos dėl sisteminio-lingvistinio sutačių aiškinimo metodo (2010 m. lapkričio 2 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-409/2010; 2013 m. kovo 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-127/2013) ir nepagrįstai pripažino, kad ieškovė turėjo diskrecijos teisę pasirinkti, ar sumokėti savo draudėjui draudimo išmoką, ar organizuoti sugadintų gaminių remontą ir pardavimą. Teismas, aiškindamas BTA taisyklių Specialiųjų sąlygų 8.5. punktą vadovavosi vien minėtos normos lingvistine išraiška, neatsižvelgė į kasacinio teismo praktiką dėl draudiko, reiškančio subrogacinį reikalavimą už žalą atsakingam asmeniui (jo draudikui), pareigų santykiuose su savo draudėju. Teismas neatsižvelgė į draudimo sutarties sisteminę-lingvistinę analizę reikšmingas BTA taisyklių ir įstatymų nuostatas, susijusias su teisiniu reguliavimu dėl pareigos imtis priemonių žalai sumažinti, taip pat į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimus dėl draudiko pareigų žalos administravimo metu užtikrinti sažiningumą trečiųjų asmenų, kuriems ketinama pareikšti subrogacinį reikalavimą dėl žalos atlyginimo, atžvilgiu ir rūpintis ekonomišką žalos atlyginimo prievolės vykdymu (2010 m. vasario 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-78/2010; 2013 m. kovo 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-127/2013; 2017 m. birželio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-286-313/2017). BTA taisyklių Specialiųjų sąlygų 8.5. punktas, atsakovės įsitikinimu, turėtų būti aiškinamas kaip įpareigojantis ieškovę įgyvendinti jame nurodytas teises taip, kad draudimo išmoka, atlyginanti draudėjo patirtą žalą, būtų sumokėta ekonomiškiausiu būdu. Būtent ieškovė, siekdama pagrįsti savo argumentus, kad gaminių neįmanoma išvalyti ir juos parduoti, turėjo įrodyti, kokių konkrečių veiksmų ji ėmėsi BTA taisyklių Specialiųjų sąlygų 8.5. punkto kontekste, siekdama užtikrinti ekonomišką žalos atlyginimo prievolės trečiajam asmeniui UAB „Lelija“ įvykdymą. Teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos, nustatančios fiduciarumo grindžiamo bendradarbiavimo principus draudimo teisiniuose santykiuose, nepagrįstai konstatavo atsakovės pareigos tirti įvykio aplinkybes pažeidimą bei nenustatė jokių ieškovės pareigų pažeidimų, susijusių su informacijos apie draudėjo patirtos žalos atlyginimo būdą ir žalos dydį teikimu atsakovei.

Teisėjų atrankos kolegija, susipažinusi su šiais kasacinio skundo argumentais, skundžiamos apeliacinės instancijos teismo nutarties motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentais nepatvirtinama CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų, t. y. nepagrindžiama, jog teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos ir kad dėl to galėjo būti neteisingai išspręsta byla. Kasaciniame skunde nenurodyta teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Dėl nurodytų priežasčių atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžintinas už jį sumokėtas 1102 Eur žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti atsakovei ERGO Insurance SE, veikiančiai per ERGO Insurance SE Lietuvos filialą (j. a. k. 302912288) už kasacinį skundą per Swedbank, AB 2023 m. rugsėjo 22 d. sumokėtą 1102 (vieną tūkstantį vieną šimtą du) Eur žyminį mokestį (mokėjimo nurodymo Nr. HAN-609548).

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejewski
Egidija Tamošiūnienė
Agnė Tikniūtė